

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/2/2019
Identifikačné číslo spisu:	9510100155
Dátum vydania rozhodnutia:	15.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9510100155.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci proti obžalovanému Ing. P. F. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom 15. marca 2022 v Bratislave o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného Ing. P. F. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 12. decembra 2018, sp. zn. PK-2T/38/2010, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 12. decembra 2018, sp. zn. PK-2T/38/2010 zrušuje v časti vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovanému Ing. P. F., nar. X. P. XXXX v J. Q.,
trvale bytom Z. XXXX/XX,
K. - I.,

ukladá

Podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. e) Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obžalovanému ustanovuje skúšobnú dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Trestného zákona ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu, ktorého súčasťou bude počas skúšobnej doby účasť ako verejnosť na hlavnom pojednávaní konanom pred Špecializovaným trestným súdom, v trestnej veci korupcie podľa § 328 až § 336d Trestného zákona, a to od samého začiatku hlavného pojednávania až do vyhlásenia rozsudku.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona ukladá obžalovanému peňažný trest 8.000 (osemtisíc) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona ukladá trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie v orgánoch štátnej moci, štátnej správy a samosprávy na 5 (päť) rokov.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom z 12. decembra 2018, sp. zn. PK-2T/38/2010, uznal obžalovaného Ing. P. F. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

ako riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“) v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007, v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie L., n. o. vo V. X. požadoval od Mgr. F. C. a Ing. F. L., vystupujúcich v mene tejto neziskovej organizácie úplatok vo výške 2.000.000 Sk (66.387,84 eur) za to, že v súvislosti s odpredajom nehnuteľností bývalého Domova sociálnych služieb V. X., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. V. X., Správa katastra Žarnovica, na liste vlastníctva č. XXX k. ú. V. X., Správa katastra Žarnovica a liste vlastníctva č. XXX k. ú. Q. K., Správa katastra Žiar nad Hronom, v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia L., n. o. V. X., do ich spoluvlastníctva im zabezpečí nižšiu kúpnu cenu, a to v sume 6.000.000 Sk (199.163,51 eur), i keď všeobecná hodnota týchto nehnuteľností bola najmenej 10.500.000 Sk (348.536,14 eur), čím menovaní súhlasili a potom, ako dňa 23. augusta 2007 Zastupiteľstvo BBSK uznesením č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku BBSK do spoluvlastníctva Mgr. F. C. s manželkou L. C. a Ing. F. L. s manželom G. L. za kúpnu cenu 6.000.000 Sk (199.163,51 eur) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa Úradu BBSK č. 310A, nachádzajúcej sa v budove BBSK v Banskej Bystrici na Námestí SNP č. 23, prevzal od Mgr. F. C. a Ing. F. L. žiadanú sumu 2.000.000 Sk (66.387,84 eur).

Za to mu prvostupňový súd uložil podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j) a § 37 písm. e) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie v orgánoch štátnej moci, štátnej správy a samosprávy na dobu päť rokov.

Ihneď po vyhlásení tohto rozsudku podal proti nemu odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) v neprospech obžalovaného, čo do výroku o vine aj treste, nie do konania, ktoré mu predchádzalo. Rovnako po vyhlásení rozsudku podal odvolanie proti výroku o vine, treste a konaní, ktoré mu predchádzalo aj obžalovaný.

Prokurátor v dôvodoch podaného odvolania uviedol, že Špecializovaný trestný súd zistil správne a úplne skutkový stav vecí, avšak nesprávne právne kvalifikoval konanie obžalovaného, následne pochybil pri výmere trestu odňatia slobody a v tom, že neuložil obžalovanému aj peňažný trest. Prokurátor nesúhlasí s právnou kvalifikáciou konania obžalovaného tak, ako ho posúdil súd. Je podľa neho nepochybné, že podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona sa verejným činiteľom na účely tohto zákona rozumie - okrem iných - aj zamestnanec orgánu územnej samosprávy, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a

používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. V tejto súvislosti prokurátor dodal, že pre trestnú zodpovednosť verejného činiteľa sa vyžaduje kumulatívne splnenie: aby sa jednalo o zamestnanca orgánu územnej samosprávy, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a s jeho zodpovednosťou. Ďalej uviedol, že obžalovaný ako riaditeľ Úradu BBSK bol bezpochyby zamestnancom orgánu územnej samosprávy. Poukázal na § 21 ods. 1, ods. 2 zák. č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (ďalej len „zák. č. 302/2001 Z. z.“) a uviedol, že bolo teda v právomoci obžalovaného riadiť a organizovať činnosť úradu BBSK, teda riadiť a organizovať prácu jednotlivých odborov, vrátane Odboru správy majetku. Práve tento odbor bol predkladateľom návrhu na predaj nehnuteľností, ktoré boli predmetom 14. zasadnutia zastupiteľstva BBSK konaného 2. augusta 2007.

Ďalej uviedol, že práve podpis obžalovaného na tzv. sprievodnom liste umožnil ďalší procesný postup, a síce predloženie materiálu predsedovi a následne na prerokovanie zastupiteľstvu samosprávneho kraja. Podľa prokurátora sa obžalovaný spolupodieľal na rozhodovaní (v širšom význame slove) o predaji predmetného majetku vo vlastníctve samosprávneho kraja v prospech fyzických osôb. Bez priamej ingerencie obžalovaného ako riaditeľa úradu samosprávneho kraja by podľa prokurátora totiž k predloženiu materiálu predsedovi a ani zastupiteľstvu samosprávneho kraja nedošlo. Práve tieto okolnosti podľa neho svedčia o tom, že skutok bol obžalovaným spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Bolo teda podľa prokurátora namieste, aby súd konanie obžalovaného právne posúdil ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a na základe toho potom pri ukladaní trestu odňatia slobody uložil okrem iných trestov trest odňatia slobody v rámci rozpätia takto ustálenej skutkovej podstaty.

V ďalšej časti prokurátor poukázal na § 56 ods. 1 Trestného zákona s tým, že z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní nespochybniteľne vyplynulo, že obžalovaný sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti so zisťným motívom - získal neoprávnene peňažnú čiastku. Dodal, že pri trestných činoch s majetkovým prospechom, osobitne pri trestných činoch korupcie, kedy páchatel získal neoprávnene majetkový prospech, je práve peňažný trest vhodným prostriedkom na dosiahnutie splnenia účelu trestu. Pokračoval, že funkciou peňažného trestu v tomto prípade by malo byť predovšetkým postihnutie majetkového prospechu (úplatku), ktorý obžalovaný získal, teda odčerpanie majetku získaného bezpracne. Prokurátor vychádzal z toho, že neoprávnený prospech získaný korupčným konaním nie je možné v tomto prípade odčerpať iným druhom trestu - uložením prepadnutia veci podľa § 60 Trestného zákona, a preto je potrebné uložiť peňažný trest v primeranej výške.

Z týchto dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 12. decembra 2018, sp. zn. PK-2T/38/2010, čo do výroku o vine a o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol o tom, že konanie obžalovaného bude posudzovať ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (a v tomto smere aj upravil skutkovú vetu) a aby rozhodol o uložení trestov v intenciách odvolania, t. j. aby obžalovanému uložil podľa § 329 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. j) a § 37 písm. e) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov a zároveň podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 57 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výške 15.000 eur, podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere deväť mesiacov, podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spočívajúci v zákazu výkonu zamestnania, povolania a funkcie v orgánoch štátnej moci, štátnej správy a v samosprávy na dobu sedem rokov. Pre úplnosť prokurátor dodal, že toto odvolanie nesmeruje proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo (§ 311 ods. 1 Trestného poriadku).

Obžalovaný Ing. P. F. v písomných dôvodoch odvolania z 18. februára 2019 namietal spôsob vykonávania výsluchov svedkov na hlavnom pojednávaní, ktorý priamo a bezprostredne protirečí zásade

bezprostrednosti a zásade ústnosti. Pre rozpor s § 2 ods. 18, ods. 19 a § 264 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku je podľa obžalovaného nutné takmer ku všetkým výpovediam svedkov vykonaných na hlavnom pojednávaní pristupovať ako k dôkazom nepoužiteľným, ktoré sú zaťažené vadou nezákonnosti v ich procesnom priebehu. Obžalovaný mal súčasne výhrady ako súd hodnotil výpoveď svedkyne L. C., ktorá má ku skutku informácie iba od jej manžela Mgr. F. C.. Zásadné námietky mal aj vo vzťahu k hodnoteniu svedkyne Ing. F. L. ako prameňa usvedčujúcich poznatkov vo vzťahu k nemu. Súd podľa obžalovaného môže ako usvedčujúci dôkaz akceptovať jedine takú výpoveď, ktorú urobila osoba v príslušnom procesnom postavení v danom trestnom konaní (tzv. „teória nezmeniteľnosti procesného postavenia“). V trestnom konaní, z ktorého prvostupňový súd čerpal pri svojich úvahách poznatky, mala Ing. F. L. procesné postavenie obvinenej, pričom Trestný poriadok, či iný právny predpis jej neprikazuje, aby vypovedala v konaní pravdu a v tejto súvislosti podľa obžalovaného ani nemôže byť, pri preukázaní opaku, postihnutá. Naproti tomu, v tomto trestnom konaní, mala Ing. F. L. procesné postavenie svedka, od ktorého sa pod sankciou trestného postihu za nepravdivú výpoveď v zmysle § 346 Trestného zákona vyžaduje, aby vypovedal pravdu a nič nezamlčala. Zaťažená touto povinnosťou vypovedať pravdu potom Ing. F. L. využila svoje právo nevypovedať. Kontext týchto skutočností sa podľa obžalovaného nedá interpretovať inak ako v jeho prospech. Pokiaľ ide o obrazovo-zvukové záznamy, súd ich obsah podľa obžalovaného preceňuje v jeho neprospech. V zázname z jeho kancelárie slovo úplatok nebolo počas konverzácie použité, je podľa neho rovnako otáznne, či tak agent nerobil úmyselne v snahe vyhnúť sa reakcii obžalovaného. Rovnako je pre neho otáznou celistvosť použitých nahrávok, ktorú námietku predniesol aj v minulosti.

V ďalšej časti obžalovaný uviedol, že príkazy vydané v tomto trestnom konaní nie sú riadne odôvodnené, iba formálne a paušálne odôvodnené len citáciou zákona. Podľa obžalovaného nie je v nich uvedená žiadna zmienka o tom, na základe akých skutočností rozhodol sudca tak, že považoval vydanie týchto príkazov za dôvodné a zákonné. Obžalovaný žiadal preskúmať aj zákonnosť napadnutých príkazov, nakoľko závery učinené prvostupňovým súdom v tomto smere považoval za nedostatočné. Dodal, že príkazy musia byť dostatočne odôvodnené, nakoľko ide o závažný zásah do základného práva, dotknuté osoby nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní súhlasu či príkazu sa dozvedia spravidla až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Obžalovaný odkazujúc na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 14. júna 2006, sp. zn. I. ÚS 274/05, uviedol, že ak si z príkazu nemožno utvoriť obraz o tom, aké konkrétne skutočnosti viedli k ich vydaniu, treba príkaz považovať za zjavne neodôvodnený.

Ďalej obvinený namietal posúdenie jeho konania ako konania týkajúceho sa obstarávania vecí všeobecného záujmu. Namietal, že by jeho kompetencie, ktoré vykonával, boli spôsobilé akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť vecnú stránku konečného rozhodnutia Zastupiteľstva BBSK a tým spôsobilosť mať vplyv obstarávania vecí všeobecného záujmu. Dodal, že medzi jeho konaním, tak ako bolo popísané v nápadnom rozsudku a obstarávaním vecí všeobecného záujmu, nie je priamy vzťah, ktorý by odôvodňoval opodstatnenosť zvolenej právnej kvalifikácie. Pokračoval, že povahu obstarávania vecí všeobecného záujmu musí mať pritom konkrétna činnosť určitej osoby, a to taká jej činnosť, ku ktorej má úplatok priamy vzťah. Táto podmienka podľa obžalovaného pri ňom splnená nebola. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. apríla 2009, sp. zn. I. ÚS 402/08, že zákonný pojem všeobecného záujmu je na ústavnej úrovni stotožnený s pojmom verejného záujmu, ktorý prináša prospech (majetkový alebo iný) všetkým občanom alebo mnohým občanom. Dodal, že s verejným záujmom nie je možné spájať takú činnosť, na ktorú nie je ústavnoprávny nárok, čo znamená, že jeho výkon je vecou dohody medzi dvoma subjektmi, a teda nie je inštitútom verejného, ale súkromného práva.

Obžalovaný v napadnutom rozsudku namietal aj výrok o treste, nakoľko podľa neho nebolo trestné konanie vzhľadom na celkovú dĺžku jeho trvania spravodlivé. Došlo k tomu bez jeho zavinenia (str. 16 rozsudku), čím došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 a čl. 3 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, čl. 46 ods. 1, čl. 48 a čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo podľa už ustálenej rozhodovacej činnosti súdov nevyhnutne musí viesť k mimoriadnemu zníženiu trestu, keďže tento stav je bezvýhradne podriaditeľný pod „okolnosti prípadu“ v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona. Uložený

trest je podľa neho tak zjavne neprimeraný a výrok o treste je tak v napadnutom rozhodnutí rozporný so zákonom. Rovnako v tejto súvislosti obžalovaný uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil aj pomer poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností, nakoľko u neho chybné ustálil ako zistenú pritŕžujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. e) Trestného zákona. Obžalovaný je toho názoru, že pokiaľ súd mienil právne kvalifikovať jeho konanie ako trestný čin podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, započítaním vyššie uvedenej pritŕžujúcej okolnosti porušil ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa obžalovaného ak prvostupňový súd mal za to, že konal v pozícii riaditeľa Úradu BBSK a v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou pri prevode dotknutých nehnuteľností a táto úvaha vyvolala právnu kvalifikáciu jeho konania podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona (teda prísnejšiu v porovnaní s § 328 ods. 1 Trestného zákona), nemožno túto okolnosť znova posúdiť ako pritŕžujúcu okolnosť podľa § 37 písm. e) Trestného zákona. Ide podľa neho o jednu a tú istú okolnosť, ktorú v zmysle § 38 ods. 1 Trestného zákona páchatelovi nemožno pri ukladaní trestu pričítať dvakrát.

Obžalovaný navrhol, aby najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a aby napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil a rozhodol o veci sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodí spod obžaloby; alternatívne postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a uložil obžalovanému trest odňatia slobody, ktorého výkon podmienene odloží s poukazom na § 51 Trestného zákona, alternatívne postupom podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49-50 Trestného zákona, prípadne uloží iný druh trestu; alternatívne, aby podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol; a aby odvolanie prokurátora s poukazom na § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Obžalovaný Ing. P. F. v písomných dôvodoch odvolania z 7. marca 2019 nad rámec vyššie uvedeného odvolania ešte uviedol, že bolo porušené jeho práva na obhajobu, nakoľko je podľa neho napadnutý rozsudok nesprávny a nezákonný pre podstatné chyby konania, ktoré mu predchádzali. Ďalej, že je neurčitý a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, neúplne zistený a nesprávne vyhodnotený skutkový stav veci a právne posúdenie. Rovnako uviedol, že uložený trest je neprimeraný. Podľa obvineného skutková veta rozsudku absolútne nekorešponduje so skutkom, pre ktorý bolo začaté trestné konanie a bolo mu vznesené obvinenie a mal za to, že k úprave skutku súdom došlo jedine z toho dôvodu, aby si súd tento prispôbil pre to, aby ho mohol uznať za vinného, pretože konanie opísané v skutkovej vete obžaloby v žiadnom prípade nenapĺňalo znaky žiadnej skutkovej podstaty trestného činu. Dodal, že úpravou skutku a nedodrzaním podmienky jednoty a totožnosti skutku mu bolo súdom znemožnené sa vyjadriť ku skutku uvedenému v rozsudku a obhajovať sa, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu a spravodlivý súdny proces. Vo vzťahu ku skutku uvedeného v rozsudku obžalovaný uviedol, že tento bol účelovo súdom upravovaný a skutočnosti v ňom obsiahnuté, neboli preukázané dokazovaním vykonaným pred súdom. Pokračoval, že neexistuje jediný dôkaz, ktorý by objektívne preukazoval, že „v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007, v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie L., n. o. vo V. X. požadoval od Mgr. F. C. a Ing. F. L. sumu 2.000.000 Sk (66.387,84 eura)". Dodal, že bol teda uznaný vinným zo spáchania skutku, ktorý v konaní pred súdom nebol preukázaný bez akýchkoľvek pochybností, čím podľa neho došlo k porušeniu základnej zásady trestného konania - v pochybnostiach v prospech obvineného. Rovnako mal za to, že predmetný skutok nenapĺňa po materiálnej a ani formálnej stránke pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku.

Obžalovaný nesúhlasil s právnym hodnotením súdu, pretože výsluchmi všetkých dotknutých zamestnancov BBSK vykonávajúcich predmetnú agendu bolo preukázané, že administratívneho procesu sa žiadnym spôsobom nezúčastnil, pracovníkom v súvislosti s administratívnym procesom nedával žiadne pokyny a žiadnym spôsobom nezasahoval ani do rozhodovacieho procesu zastupiteľstva BBSK. Podľa neho neexistuje teda ani príčinná súvislosť medzi domnelým úplatkom a zaobstaraním veci všeobecného záujmu.

Vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov súd podľa obžalovaného nepostupoval v súlade s § 2 ods. 2 Trestného poriadku, pretože sa nezaoberal tým, či vykonané dôkazy boli získané zákonným spôsobom, starostlivo neuvážil všetky okolnosti prípadu, dôkazy hodnotil len jednotlivo a nie aj v ich súhrne. V súvislosti s výpoveďou svedka C. pred súdom obžalovaný poukázal na to, že jeho opis skutkového deja bol diametrálne odlišný od toho, čo je uvedené v skutkovej vete rozsudku. Ďalej uviedol, že z dôvodu nezrealizovania zákonného poučenia (podľa ust. § 130 ods. 1 Trestného poriadku vo vzťahu k Ing. F. L.) bol výsluch svedka C. 22. augusta 2008 vykonaný nezákonne a ako nezákonný tento dôkaz nie je možné v konaní pred súdom vykonať a tento vyhodnotiť. Nedodržanie zákonných povinností vo vzťahu k poučeniu svedka podľa obžalovaného spôsobilo nezákonnosť tohto dôkazu a pokiaľ v konaní pred súdom bol svedok konfrontovaný s touto nezákonnou výpoveďou, je aj jeho výsluch vykonaný pred súdom nezákonný a súd pri hodnotení dôkazov na tento nemal brať zreteľ. Vo vzťahu k osobe svedka C. dodal, že je nevierohodný kajúcnik, ktorý s cieľom zabezpečiť si beztrestnosť, na základe pokynov a usmernení vyšetrovateľmi cieľovými provokačnými stretnutiami s obžalovaným a manželmi L., sa ich snažil vyprovokovať k tomu, aby sa priznali k spáchaniu trestnej činnosti. Za jeden z podstatných dôkazov obžalovaný považoval výpoveď svedka Ing. I., ktorý veľmi presne uviedol, kedy a koľko peňazí požičal Mgr. C. a Ing. L. a taktiež, kedy a akým spôsobom mu pôžička bola vrátená. Rovnako podľa obžalovaného súd nevyhodnotil ani výpovede svedkov Ing. Q., X. F., J. V., X. A. a doc. Ing. F. F., CSc.

Z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa ust. § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného Ing. P. F. je dôvodné - čo do výroku o treste, pričom odvolanie prokurátora dôvodné nie je.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa (v novom zložení senátu) vykonal vo veci všetky potrebné a pre rozhodnutie dôležité dôkazy, pričom tieto správne vyhodnotil a dospel k správnym právnym záverom. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k takým zásadným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na konečné objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa a k jednotlivým dôkazom, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia a závery.

Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že vina obžalovaného musí byť preukázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam. Skutočnosť, že odvolatelia sa nestotožňujú so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania skutku, ale rovnako s dôrazom odôvodnil aj rozdielnosť oproti podanej obžalobe a jeho správne právne názory majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a v správnom vyhodnotení týchto dôkazov.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V danej veci ide v poradí o tretí rozsudok. Špecializovaný trestný súd rozhodol rozsudkom z 25. novembra 2011, sp. zn. PK-2T 38/2010 tak, že uznal obžalovaného vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, ako aj peňažný trest a trest zákazu činnosti. Najvyšší súd uznesením z 25. júna 2013, sp. zn. 4 To 3/2012 zrušil uvedený rozsudok Špecializovaného trestného súdu a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd (okrem iného) konštatoval k odvolaniu prokurátora, ktorý sa dožadoval uznania viny obžalovaného aj podľa odseku 2 § 329 Trestného zákona, teda že sa dopustil zločinu prijímania úplatku ako verejný činiteľ, že v tejto časti nie sú jeho odvolacie námietky dôvodné a prvostupňový súd správne a v súlade so zákonom dospel k záveru, že pokiaľ sa obžalovaný dopustil skutku, pre ktorý je stíhaný, nekonal ako verejný činiteľ, pretože nemal v posudzovanom prípade rozhodovaciu právomoc tak, ako to predpokladá § 128 Trestného zákona.

Špecializovaný trestný súd (po doplnení dokazovania v intenciách vyššie uvedeného zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu) následne opätovne rozhodol rozsudkom z 1. decembra 2014 a opätovne uznal obžalovaného vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, ako aj peňažný trest a trest zákazu činnosti. Najvyšší súd uznesením zo 4. júla 2017, sp. zn. 4 To 2/2015 opätovne zrušil rozsudok súdu prvého stupňa [podľa § 316 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku] a prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol, v inom zložení senátu dôvodiac, že došlo k porušeniu prezumpcie nevinoty.

Pokiaľ ide o aktuálne odvolacie námietky odvolateľov, tieto sú postavené v podstate na týchto základných okruhoch, a to

- 1) že dôkazy neboli vykonávané v súlade so zákonom, pričom obžalovaný namietal aj ich hodnotenie, ako aj spochybňovanie príkazov vydaných v trestnom konaní s tým, že nie sú riadne odôvodnené, iba formálne a paušálne citáciou zákona,
- 2) že bola účelovo vykonaná úprava skutku (obžalovaný namietal porušenie totožnosti skutku),
- 3) že skutok nie je správne právne kvalifikovaný (kde námietky smerovali zo strany oboch odvolateľov),
- 4) napokon námietky spočívajúce vo výroku o treste, ktorý obžalovaný považuje za neprimeraný a prokurátor namietal neuloženie peňažného trestu.

Najvyšší súd sa stotožnil s hodnotením dôkazov tak, ako ich vyhodnotil súd prvého stupňa a rovnako zdôrazňuje, že vina obžalovaného musí byť preukázaná jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností. Súd prvého stupňa sa v písomných dôvodoch odvolaním napadnutého rozsudku podrobne vysporiadal s obhajobou obžalovaného, ako aj s obžalobou.

Pokiaľ ide o spôsob vykonania dôkazov, odvolací súd nezistil pochybenie zo strany súdu prvého stupňa. Aj najvyšší súd konštatuje, že obžalovaný je dostatočne usvedčovaný výpoveďou svedka Mgr. F. C., vo výpovedi ktorého sa síce vyskytli rozpory, ale tieto boli odstránené a vysvetlené. Skutočnosť, že jeho postavenie bolo pozitívne ovplyvnené však nespôsobuje nezákonnosť, či nedôveryhodnosť jeho výpovede. S uvedenou usvedčujúcou výpoveďou korešponduje aj výpoveď svedkyne L. C., ako aj obsah rozsudku vo vzťahu k svedkyňi Ing. F. L.. Súd správne vyhodnotil aj obrazovo-zvukové záznamy a záznamy telekomunikačnej prevádzky, pričom ich vyhodnotením možno dospieť k záveru, že došlo k poskytnutiu úplatku a zúčastnené osoby o úplatku vedeli.

Pokiaľ ide o zákonnosť príkazov vydaných v tomto konaní, možno uviesť, že sudcom pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku (7. apríla 2008) bol vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky na telefónnu stanicu používanú Ing. F. L., ktorému predchádzal návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR. Uvedené príkazy považuje aj najvyšší súd za riadne odôvodnené, pretože boli odôvodnené aj vecnými dôvodmi - a je z nich zrejmé, že sa viedlo konanie pre zločin prijímania úplatku a bolo možné predpokladať, že budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie, čo bolo riadne odôvodnené skutkovými okolnosťami prokurátora v písomne podanom návrhu. Ako v príkaze sudcu, tak aj v návrhu prokurátora je číselne určená účastnícka stanica, známa osoba, ktorej sa odpočúvanie a záznam dotýkal a čas, po ktorý k odpočúvaniu malo dochádzať. Súd pritom aj vo vzťahu k zisteniu zákonnosti vydaných príkazov a následnej použiteľnosti tohto dôkazu vykonal dostatočné dokazovanie a dospel k záveru, že zúčastnené osoby o úplatku vedeli a akceptovali. Na hlavnom pojednávaní boli dostatočne tieto prečítané a neboli voči nim vznesené relevantné námietky.

Obžalovaný namieta, ako súd prvého stupňa hodnotil vykonané dôkazy. K tomu najvyšší súd zdôrazňuje, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia by hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si aj odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Preto odvolací súd v tejto časti uzatvára, že v rozhodnutí súdu prvého stupňa o vine obžalovaného Ing. P. F. nezistil pochybenia, ktoré by boli dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o vine.

Možno preto uzavrieť - v zhode s rozhodnutím prvostupňového súdu - že obžalovaný „ako riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007, v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie L., n. o. vo V. X. požadoval od Mgr. F. C. a Ing. F. L., vystupujúcich v mene tejto neziskovej organizácie úplatok vo výške 2.000.000 Sk (66.387,84 eur) za to, že v súvislosti s odpredajom nehnuteľností bývalého Domova sociálnych služieb V. X., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. V. X., Správa katastra Žarnovica, na liste vlastníctva č. XXX k. ú. V. X., Správa katastra Žarnovica a liste vlastníctva č. XXX k. ú. Q. K., Správa katastra Žiar nad Hronom, v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia L., n. o. V. X., do ich spoluvlastníctva im zabezpečí nižšiu kúpnu cenu, a to v sume 6.000.000 Sk (199.163,51 eur), i keď všeobecná hodnota týchto nehnuteľností bola najmenej 10.500.000 Sk (348.536,14 eur), čím menovaní súhlasili a potom, ako dňa 23. augusta 2007 Zastupiteľstvo BBSK uznesením č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku BBSK do spoluvlastníctva Mgr. F. C. s manželkou L. C. a Ing. F. L. s manželom G. L. za kúpnu cenu 6.000.000 Sk (199.163,51 eur) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa Úradu BBSK č. 310A, nachádzajúcej sa v budove BBSK v Banskej Bystrici na Námestí SNP č. 23, prevzal od Mgr. F. C. a Ing. F. L. žiadanú sumu 2.000.000 Sk (66.387,84 eur)". Pokiaľ takto súd prvého stupňa ustálil skutkové zistenia, tieto korešpondujú s vykonaným dokazovaním.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku upravil skutkovú vetu v porovnaní s podanou obžalobou. Pokiaľ obžalovaný namieta, že tým bola narušená totožnosť skutku, k tomu je potrebné uviesť, že súd môže konať a rozhodovať iba o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu. „Skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu“ sa rozumie skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Skutok zahrnutý v tzv. „skutkovej vete“ musí vyjadrovať všetky skutkové okolnosti významné z hľadiska použitej právnej kvalifikácie. Pokiaľ by bol skutok uvedený len v odôvodnení obžaloby, súd o ňom nemôže rozhodovať. Zo skutočnosti, že súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, nemožno vyvodiť záver, že medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku musí byť vždy úplná zhoda. Súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo a povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadne údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku.

Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z hľadiska tohto ustanovenia podstata skutku teda spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Pritom však ani účasť (aktivita) obžalovaného a ani následok, ktorý tým bol spôsobený, nemusia byť úplne zhodné, stačí, ak sú aspoň sčasti zachované v rozhodnutí súdu (na základe výsledkov vykonaného dokazovania) v porovnaní s obžalobou. Podstata skutku preto nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia.

Z uvedeného možno ustáliť záver, že totožnosť skutku bude zachovaná, ak je zachované konanie páchatel'a a následok, alebo aspoň ich časť, čo v danom prípade jednoznačne zachované bolo. Nemožno súhlasiť s obžalovaným, že došlo úprave skutku „len“ z toho dôvodu, aby ho mohol uznať za vinného, pretože skutok tak, ako bol opísaný v obžalobe, nenaplnil znaky žiadnej skutkovej podstaty trestného činu.

Súd prvého stupňa vykonal úpravu skutku tak, že tento korešponduje s vykonaným dokazovaním a do svojich zistení poňal len skutočnosti dôkazmi preukázané.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, závery súdu prvého stupňa sú správne v tom, že boli naplnené zákonné znaky zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona. K odvolaniu prokurátora možno dodať, že preukázaným skutočnostiam zodpovedá aj právna kvalifikácia a uvedeným sa zaoberal odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí.

Obžalovaný v čase spáchania skutku bol riaditeľom Úradu BBSK a bol osobou obstarávajúcou veci všeobecného záujmu. Svojím podpisom osvedčoval na sprievodných listoch k prerokovaniu návrhov uznesení pre rokovanie Zastupiteľstva BBSK k jednotlivým bodom programu a v stanoviskách k materiálom, ktoré boli predkladané predsedovi BBSK, pričom pri príprave materiálov v súvislosti s prevodom nehnuteľností, ktoré sú predmetom skutku, sa podieľal na realizácii úlohy. Avšak on sám nemal zákonom danú rozhodovaciu právomoc k prevodu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam. Zasadnutia zastupiteľstva sa zúčastnil, avšak svoj poradný hlas oficiálne neuplatnil a ako ustálil súd prvého stupňa - v podstate svojím konaním zneužil svoje zamestnanie a funkciu, v rámci ktorej riadil a organizoval prácu úradu - ale nerozhodol ako verejný činiteľ, čiže len samotné zneužitie svojej funkcie nie je výkonom právomoci verejného činiteľa.

Z uvedeného potom nevyplývala možnosť uznania obžalovaného vinným zo spáchania zločinu prijímania úplatku aj podľa ods. 2 vyššie uvedeného zákonného ustanovenia Trestného zákona a tým vyhovieť odvolacím námietkam prokurátora. Rovnako tak sú nedôvodné vo vzťahu k právnej kvalifikácii námietky obžalovaného, nakoľko fakt, že išlo o obstarávanie vecí všeobecného záujmu je jednoznačné, keďže išlo o záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca a je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti. Odpredaj majetku samosprávneho kraja je činnosť, ktorá s plnením spoločensky významných úloh súvisí.

Zohľadniac celkovo spôsob spáchania činu a jeho následky tak, ako sú ustálené v tzv. skutkovej vete napadnutého rozsudku, a tiež ďalšie okolnosti významné pre určenie druhu a výmery trestu, dospel odvolací súd k záveru, že vzhľadom na povahu spáchaného zločinu, časový odstup (skutok spáchaný v roku 2007) a možnosť nápravy obžalovaného, nie je nepodmienečné uloženie trestu odňatia slobody nevyhnutné a účel trestu z hľadiska generálnej a najmä jeho individuálnej prevencie sa u obžalovaného dosiahne aj bez jeho nepodmienečného výkonu.

Pre posúdenie správnosti výroku o treste a primeranosti uloženého trestu najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Je potrebné pripomenúť, že trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatela trestného činu, v čom sa odráža zásada personálnosti trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trest musí vyjadrovať tiež morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu je nutné dôsledne aplikovať tiež ustanovenie § 34 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona.

Osobu páchatela je pritom potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára, či už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Možnosť nápravy páchatela konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom

poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu.

S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené hľadiská, najvyšší súd dospel k záveru, že - aj vzhľadom na odstup času od spáchania skutku (vrátane toho, ktorý uplynul od vyhlásenia rozsudku), ako aj fakt, že obžalovaný vedie riadny život, nie je potrebné pôsobiť na jeho nápravu trestom nepodmienečným a účel trestu bude možné u neho dosiahnuť aj trestom na slobode. Nemožno však neprihliadať na samotnú výšku prijatého úplatku, preto na dosiahnutie účelu trestu najvyšší súd súhlasne s odvolaním prokurátora, považuje za potrebné aj uloženie peňažného trestu.

Zrušil preto výrok o treste prvostupňového rozsudku a sám mu uložil trest na dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom a súčasným probačným dohľadom počas skúšobnej doby, ktorej dĺžku určil na 5 rokov. Na zdôraznenie účinku trestu mu však uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu, ktorého súčasťou bude počas skúšobnej doby účasť ako verejnosť na hlavnom pojednávaní konanom pred Špecializovaným trestným súdom, v trestnej veci korupcie podľa § 328 až § 336d Trestného zákona, a to od samého začiatku hlavného pojednávania až do vyhlásenia rozsudku. Priznal mu pritom aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. e) Trestného zákona, keďže preukázateľne zneužil svoje zamestnanie a postavenie v ňom. Súčasne mu uložil aj trest zákazu činnosti vo výmere tak, ako súd prvého stupňa. Najvyšší súd je presvedčený, že takto uložený trest má všetky predpoklady na dosiahnutie svojho účelu a nápravu obžalovaného.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe tak odvolania obžalovaného, ako aj odvolania prokurátora, zmenil výrok o treste tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku konštatujúc, že ostatné odvolacie námietky odvolateľov nie sú dôvodné.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.